

DECIZIE

19 iunie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul- Valeriu Doagă
Judecătorii –Nicolae Clima, Ion Vîlcov
Vera Macinskaia, Tatiana Răducanu

examinând recursul declarat de Biroul Vamal Cahul, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Cahul cu privire la contestarea actului administrativ, împotriva hotărîrii Curții de Apel Cahul din 28 ianuarie 2013

c o n s t a t ă

La data de 19 octombrie 2011 Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Cahul, intervenienți accesorii Camera de Comerț și Industrii al Republicii Moldova, „Rinax - TVR” SRL, IM „Expedito - Euro - Trans” cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a menționat, că la 26 august 2011 de către agentul constatator în persoana inspectorului superior al Biroului Vamal Cahul T.Toderici în privința Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție vamală prevăzută de art. 231 pct. 23) Cod vamal pentru faptul, că la data de 09 septembrie 2010 la Postul Vamal Cimișlia intern au fost depuse declarațiile vamale nr. nr.45051129, 130, 131, 132 de către Camera de Comerț și Industrii, filiala Hâncești privind tranzitarea mărfii (orz furajer) în valoare de 562991,85 lei, pînă la Postul Vamal Etulia-Fricăței în termen pînă la data de 16 septembrie 2010, însă marfa a ajuns cu întârziere, la data de 20 septembrie 2010,

nefiind astfel respectată procedura de tranzit, care nu a dus la pierderea mărfurilor tranzitate de transportatorul mărfurilor ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

În baza procesului-verbal cu privire la contravenție vamală de către șeful Biroului Vamal Cahul, la 26 august 2011 a fost emisă decizia, prin care IS „Calea Ferată din Moldova” a fost supusă unei sancțiuni materiale în baza art. 232 lit.i) Cod vamal sub formă de amendă în mărime de 3% din valoarea mărfii, care a constituit obiectul contravenției vamale în sumă de 16889,75 lei.

Reclamantul consideră, că aceste acte administrative urmează a fi anulate ca fiind ilegale, deoarece ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu este subiect al contravenției vamale prevăzute de art. 231 pct. 23) Cod vamal, deoarece nu este persoana responsabilă pentru operațiunea de tranzit.

În decizia adoptată agentul constatator face trimitere la pct.9 al ordinului Serviciului Vamal nr. 288-0 din 20 decembrie 2005, conform căruia persoana responsabilă cu operațiunea de tranzit este titularul regimului vamal de tranzit și este principal obligat, introdus în rubrica 50 a declarației vamale, însă IS „Calea Ferată din Moldova” nu este principal obligat și nu este introdusă în rubrica 50 a declarațiilor vamale respective.

Mai invocă reclamantul, că de către organul constatator nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei.

Astfel, nici în procesul-verbal și nici în decizia din 26.08.2011 nu sunt indicate numerele vagoanelor, care după opinia organului constatator au încălcat regimul vamal de tranzit, ce are o importanță deosebită pentru ÎS „Calea Ferată din Moldova”, deoarece ultima transportând mii de vagoane în lună, încărcate la diferite stații, de către diferiți agenți economici și în diferite perioade de timp nu a avut posibilitate de a verifica și de a prezenta probe în procesul examinării cauzei.

Organul constatator a interpretat eronat prevederile art.8 pct. 5, art. 23 pct.1 Convenția privind traficul internațional feroviar a mărfurilor pe calea ferată, deoarece nici una din normele relatate nu reglementează răspunderea și respectarea de către transportator a regimului vamal de tranzit, cum este relatat în decizia care se contestă.

Nu reglementează răspunderea ÎS „Calea Ferată din Moldova” pentru încălcarea regimului vamal de tranzit și nici Regulamentul privind interacțiunea Departamentului Vamal și Calea Ferată din Moldova la perfectarea actelor vamale la mărfurile transportate pe calea ferată, la care face referire agentul constatator în decizia adoptată.

La 13 septembrie 2011 ÎS „Calea Ferată din Moldova” s-a adresat Serviciului Vamal cu cererea prealabilă, solicitând anularea procesului-verbal nr.223/11 din 01.09.2011 și a deciziei privind aplicarea sancțiuni materiale din 01.09.2011, care prin răspunsul din 04 octombrie 2011 a fost respinsă.

Reclamantul solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție vamală nr. 214/11 din 26 august 2011, întocmit de către Biroul Vamal Cahul în privința IS „Calea Ferată din Moldova”, pentru săvârșirea contravenției vamale, prevăzută de art. 231 pct. 23 Cod vamal și a deciziei Biroului Vamal Cahul din 26 august 2011 pe dosarul contravențional vamal nr. 214/11, prin care ÎS „Calea Ferată din Moldova” a fost supusă unei sancțiuni materiale în baza art. 232 lit.i)

Cod vamal sub formă de amendă în mărime de 3% din valoarea mărfii care a constituit obiectul contravenției vamale, în sumă de 16889,75 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2012 a fost declinată competența Curții de Apel Cahul pentru judecarea prezentei cauze.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 09 aprilie 2012 în procesul în cauză a fost antrenat în calitate de copîrît Biroul Vamal Cahul.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 09 aprilie 2012 în procesul în cauză au fost antrenate în calitate de intervenienți accesorii din partea pîrîților Compania de broker „Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova” și exportatorul mărfii „Rinax - TVR” SRL.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 25 iunie 2012 în procesul în cauză a fost antrenat în calitate de intervenient accesoriu din partea pîrîților expeditorul mărfii ÎM „Expeditor-Euro-Trans”.

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 28 ianuarie 2013 acțiunea a fost admisă și s-au anulat ca fiind ilegale, emise contrar prevederilor legii procesul-verbal cu privire la contravenție vamală nr. 214/11 din 26 august 2011, întocmit de către Biroul Vamal Cahul în privința IS „Calea Ferată din Moldova”, pentru săvârșirea contravenției vamale, prevăzută de art. 231 pct. 23) Cod vamal și decizia Biroului Vamal Cahul din 26 august 2011 pe dosarul contravențional vamal nr. 214/11, prin care ÎS „Calea Ferată din Moldova” a fost supusă unei sancțiuni materiale în baza art. 232 lit.i) Codul vamal sub formă de amendă în mărime de 3% din valoarea mărfii care a constituit obiectul contravenției vamale, în sumă de 16889,75 lei.

La data de 15 martie 2013 Biroul Vamal Cahul a declarat recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a hotărîrii cu emiterea unei noi hotărîri privind respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat, că prima instanță eronat a aplicat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru examinarea pricinii în fond.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

S-a constatat, că intimatul, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Cahul și a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție vamală nr. 214/11 din 26 august 2011, întocmit de către Biroul Vamal Cahul în privința IS „Calea Ferată din Moldova”, pentru săvârșirea contravenției vamale, prevăzută de art. 231 pct. 23 Cod vamal și a deciziei Biroului Vamal Cahul din 26 august 2011 pe dosarul contravențional vamal nr. 214/11, prin care ÎS „Calea Ferată din Moldova” a fost supusă unei sancțiuni materiale în baza art. 232 lit.i) Cod vamal sub formă de amendă în

mărime de 3% din valoarea mărfii care a constituit obiectul contravenției vamale, în sumă de 16889,75 lei.

Prima instanță a admis acțiunea și a anulat ca fiind ilegale, emise contrar prevederilor legii procesul-verbal cu privire la contravenție vamală nr. 214/11 din 26 august 2011, întocmit de către Biroul Vamal Cahul în privința IS „Calea Ferată din Moldova”, pentru săvârșirea contravenției vamale, prevăzută de art. 231 pct. 23) Cod vamal și decizia Biroului Vamal Cahul din 26 august 2011 pe dosarul contravențional vamal nr. 214/11, prin care ÎS „Calea Ferată din Moldova” a fost supusă unei sancțiuni materiale în baza art. 232 lit.i) Codul vamal sub formă de amendă în mărime de 3% din valoarea mărfii care a constituit obiectul contravenției vamale, în sumă de 16889,75 lei.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că Curtea de Apel Chișinău corect a admis cerințele intimatului, deoarece conform prevederilor art. 25 alin.(1) lit. b) Legea contenciosului administrativ, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ admite acțiunea și anulează, în tot sau în parte, actul administrativ.

Conform art. 26 alin. (1) lit. a) din aceeași Lege, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii.

Cu certitudine s-a stabilit că, la data de 09 septembrie 2010 la Postul Vamal Cimișlia intern au fost depuse declarațiile vamale nr. 45051129, 130, 131, 132 de către Camera de Comerț și Industrii, filiala Hâncești privind tranzitarea mărfii (orz furajer) în valoare de 562991,85 lei, pînă la Postul Vamal Etulia-Fricăței în termen până la 16 septembrie 2010, însă marfa a ajuns cu întârziere la data de 20 septembrie 2010.

Conform art. 1 pct. 34) Cod vamal, titular al operațiunii este persoana în numele căreia s-a făcut declarația vamală (declarantul) sau persoana căreia i-au fost transferate, în privința destinației vamale, drepturile și obligațiile persoanei menționate anterior (declarantului).

Articolul 42 alin. alin.(1), (2), (3) Cod vamal prevede, că tranzitul este regimul vamal, în care mărfurile sunt transportate pe teritoriul vamal sub supraveghere vamală de la un organ vamal la altul, fără perceperea drepturilor de import și de export și fără aplicarea măsurilor de politica economică.

Timpul tranzitului se stabilește de organul vamal, dar nu poate depăși 8 zile de la data trecerii frontierei vamale.

Titularul regimului vamal de tranzit este persoana sub responsabilitatea căreia are loc operațiunea de tranzit. El este obligat să depună la organul vamal de plecare o declarație vamală de tranzit.

Conform art. 48 alin.(1) Cod vamal, titularul operațiunii de tranzit este responsabil de tranzitul mărfurilor. El este obligat să prezinte, în termenul stabilit, organului vamal de destinație mărfurile cu mijloacele de identificare intacte, aplicate de organul vamal de plecare.

Din declarațiile vamale anexate la materialele dosarului rezultă, că exportator a orzului furajer în valoare de 562991,85 lei este „RINAX - TUR” SRL, iar expeditorul mărfii este ÎM „Expeditor-Euro-Trans”.

Declarațiile vamale de tranzit nr. nr.45051129, 130, 131, 132 privind tranzitarea mărfii (orz furajer) în valoare de 562991,85 lei au fost depuse de către Camera de Comerț și Industrie, filiala Hâncești, care a fost indicată în declarațiile vamale menționate ca declarant și în rubrica 50 ca principal obligat.

La caz, conform prevederilor art. 1 pct. 23) Cod vamal, titular al operațiunii de tranzit este compania de broker Camera de Comerț și Industrie, care potrivit prevederilor art. 42 alin.(3), art. 48 alin.(1) Cod vamal este responsabilă de tranzitul mărfurilor și este obligată să prezinte, în termenul stabilit, organului vamal de destinație mărfurile cu mijloacele de identificare intacte, aplicate de organul vamal de plecare.

Timpul tranzitului mărfii nominalizate de la postul vamal Cimișlia intern la postul vamal Etulia-Fricăței stabilit până la 16 septembrie 2010 nu a fost respectat și marfa a ajuns cu întârziere la destinație la data de 20 septembrie 2010.

Conform art.231 pct. 23) Cod vamal, sânt considerate încălcare a reglementărilor vamale pasibilă de răspundere materială nerespectarea procedurii de tranzit, care nu a adus la dispariția bunurilor aflate în tranzit.

Astfel, la data de 26 august 2011 organul constatator - Biroul Vamal Cahul a întocmit în privința întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” procesul-verbal cu privire la contravenție vamală prevăzută de art. 231 pct. 23) Cod vamal pentru faptul, că la data de 09 septembrie 2010 la Postul Vamal Cimișlia intern au fost depuse declarațiile vamale nr. nr.45051129, 130, 131, 132 de către Camera de Comerț și Industrie, filiala Hâncești privind tranzitarea mărfii (orz furajer) în valoare de 562991,85 lei, pînă la Postul Vamal Etulia-Fricăței în termen până la 16 septembrie 2010, însă marfa a ajuns cu întârziere la 20 septembrie 2010, iar conform Convenției privind traficul internațional feroviar a mărfuri pe calea ferată, responsabili pe transportarea mărfurilor pe calea ferată între Republica Moldova și alte state este calea Ferată din Moldova, care de fapt nu a respectat partea ce ține termenul transportării mărfii.

În baza procesului-verbal cu privire la contravenție vamală de către șeful Biroului Vamal Cahul la 26 august 2011 a fost emisă decizia, prin care ÎS „Calea Ferată din Moldova” a fost supusă unei sancțiuni materiale în baza art. 232 lit.i) Cod vamal sub formă de amendă în mărime de 3% din valoarea mărfii, care a constituit obiectul contravenției vamale în sumă de 16889,75 lei.

Agentul constatator a motivat vinovăția ÎS „Calea Ferată din Moldova” în săvârșirea contravenției vamale prevăzute de art. 231 pct. 23) Cod vamal prin faptul, că în rubrica 50 a declarațiilor vamale menționate în calitate de principal obligat a fost indicat însăși Camera de Comerț și Industrie, care într-u executarea obligațiilor a depus la Biroul Vamal de plecare declarațiile de tranzit și a prezentat mărfurile intacte împreună cu declarațiile de tranzit la Biroul Vamal de destinație în termenul acordat de Biroul Vamal, însă obligația ce ține de prezentarea în termen a mărfurilor transportate sub supraveghere vamală de la un organ vamal la altul revine ÎS „Calea Ferată din Moldova” - transportatorului nemijlocit al mărfii, care este responsabilă de întârzierea la livrarea încărcăturii și de prejudiciile aduse în urma pierderii integrale sau parțiale în timpul începând cu momentul primirii încărcăturii pentru transportare până la livrarea ei la stația de sosire și la perfectarea actelor vamale la mărfurile transportate pe calea ferată, aceasta poartă

răspundere pentru integritatea și transportarea mărfurilor aflate sub supraveghere vamală și este obligată să le aducă la stația de destinație în adresa destinatarului indicat în scrisoarea de trăsură. Ca baza legislativă agentul constatator a invocat prevederile art. 23 pct. 1) al Convenției privind traficul internațional feroviar a mărfuri pe calea ferată și pct. 4 al Regulamentului privind interacțiunea Departamentului Vamal și Calea Ferată din Moldova la perfectarea actelor vamale la mărfurile transportate pe calea ferată.

La caz, titular al operațiunii de tranzit este compania de broker Camera de Comerț și Industrie, care potrivit prevederilor art. 42 alin.(3), art. 48 alin.(1) Cod vamal este responsabilă de tranzitul mărfurilor și este obligată să prezinte, în termenul stabilit, organului vamal de destinație mărfurile cu mijloacele de identificare intacte, aplicate de organul vamal de plecare.

Conform art. 23 paragraf 1) Acordul privind traficul internațional de mărfuri pe calea ferată, Calea Ferată este responsabilă de întârzierea la livrarea încărcăturii și de prejudiciile aduse în urma pierderii integrale sau parțiale în timpul începând cu momentul primirii încărcăturii pentru transportare până la livrarea ei la stația de sosire.

Punctele 1) și 2) ale Regulamentului privind interacțiunea Departamentului Vamal și Calea Ferată din Moldova, la perfectarea actelor vamale la mărfurile transportate pe calea ferată, toate mărfurile importate și exportate din Republica Moldova cu transportul feroviar urmează a fi însoțite de acte vamale. Perfectarea actelor vamale include interacțiunea dintre colaboratorii Căii Ferate și a organelor vamale în problemele ce țin de importul, exportul și tranzitarea mărfurilor pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.

Modul de activitate al organelor vamale este stabilit în Codul vamal, actele normative ale Guvernului, dar și în documentele Departamentului Vamal.

Modul de activitate a Căii Ferate din Republica Moldova la realizarea transporturilor internaționale este stabilit în Acordul privind traficul internațional de mărfuri, actele normative ale Consiliului pentru transportul feroviar al statelor CSI și Statutului Căilor Ferate.

Perfectarea actelor vamale pentru mărfuri se efectuează de către agenții economici în termenele prevăzute în aceste scopuri de Codul vamal.

Punctul 4) din Regulamentul menționat prevede, că calea ferată poartă răspundere pentru integritatea și transportarea mărfurilor, aflate sub supravegherea vamală și este obligată să le aducă la stația de destinație în adresa destinatarului indicat în scrisoarea de trăsură.

Din normele de drept nominalizate nu rezultă nerespectarea de către intimat a timpului de tranzit.

Conform art. 42 alin.(3) Cod vamal, titularul regimului vamal de tranzit este persoana sub responsabilitatea căreia are loc operațiunea de tranzit. El este obligat să depună la organul vamal de plecare o declarație vamală de tranzit.

Articolul 48 alin.(1) același cod prevede, că titularul operațiunii de tranzit este responsabil de tranzitul mărfurilor. El este obligat să prezinte, în termenul stabilit, organului vamal de destinație mărfurile cu mijloacele de identificare intacte, aplicate de organul vamal de plecare.

În speță, sarcina titularului al operațiunii de tranzit este pusă pe seama companiei de broker Camera de Comerț și Industrie.

Mai mult ca atât, ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu este subiect al contravenției vamale, prevăzute de art. 231 pct.23) Cod vamal, deoarece conform declarațiilor vamale de tranzit în rubrica 50 în calitate de principal obligat este indicat Camera de Comerț și Industrie.

Punctul 2) al Regulamentului privind interacțiunea Departamentului vamal și Calea Ferată din Moldova la perfectarea actelor vamale la mărfurile transportate pe calea ferată, perfectarea actelor vamale pentru mărfuri se efectuează de către agenții economici în termenele prevăzute în aceste scopuri de Codul vamal.

Argumentele recurentului că, prima instanță eronat a aplicat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru examinarea pricinii în fond nu pot fi reținute, deoarece sunt declarative și nu au suport legal.

Circumstanțele cauzei au fost determinate de prima instanță și apreciate corect cu argumentări adecvate bazate pe normele de drept ce reglementează raportul juridic în litigiu.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, hotărîrea Curții de Apel Chișinău este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Biroul Vamal Cahul.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Cahul cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Clima

Ion Vîlcov

Vera Macinskaia

Tatiana Răducanu